

Oszczędności i długi Polaków w pierwszej połowie marca

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ostatnich latach następowała systematyczna poprawa poziomu życia Polaków. Bardzo wyraźnie pokazują to m.in. badania CBOS. W marcu tego roku blisko dwie trzecie dorosłych Polaków dobrze oceniało materialne warunki swoich gospodarstw domowych. Zaledwie co dwudziesty określał je jako złe. Ponad połowa dorosłych, charakteryzując sposób gospodarowania pieniędzmi w swoim gospodarstwie domowym, deklarowała, że żyje na średnim poziomie – starcza im na co dzień, ale muszą oszczędzać na poważniejsze wydatki. Blisko co trzeci badany przyznawał, że obecnie ma więcej swobody w dysponowaniu pieniędzmi: w jego gospodarstwie domowym starcza na wiele bez specjalnego oszczędzania bądź też można sobie pozwolić na pewien luksus. Mniej niż co siódmy respondent deklarował, że żyje skromnie – musi na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować, a jedynie nieliczni przyznawali, że żyją bardzo biednie i brakuje im nawet na zaspokojenie podstawowych potrzeb¹.

W tym samym marcowym badaniu zapytaliśmy ankietowanych także o oszczędności i długi ich gospodarstw domowych².

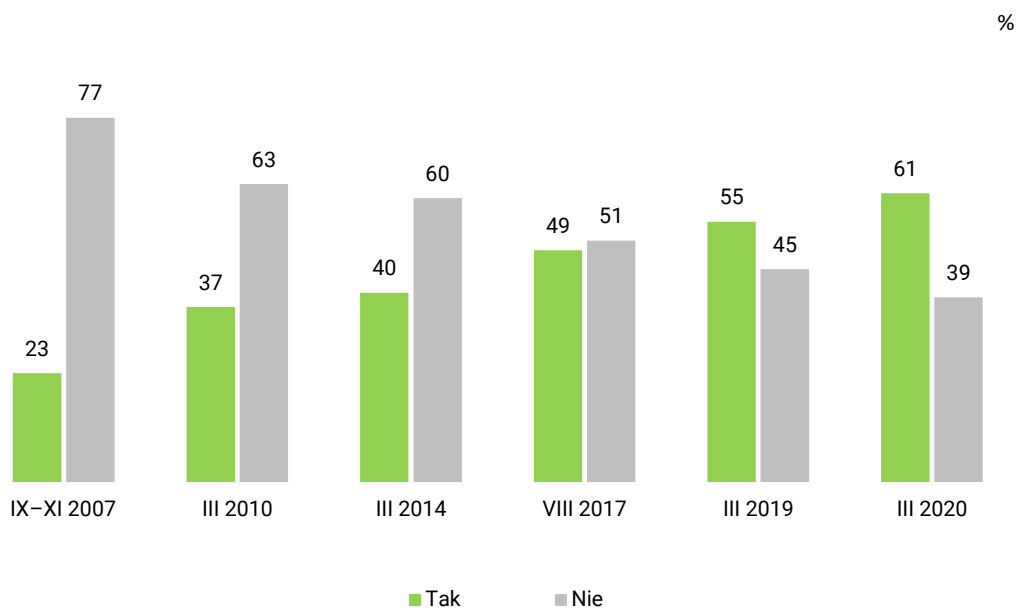
OSZCZĘDNOŚCI

Ogółem trzy piąte badanych deklaruje, że ich gospodarstwa domowe posiadają oszczędności pieniężne. W porównaniu z poprzednim rokiem odsetek ten zwiększył się o 6 punktów procentowych. Wzrost liczby gospodarstw domowych posiadających oszczędności jest szczególnie wyraźnie widoczny w dłuższej perspektywie: od roku 2007 odsetek respondentów deklarujących posiadanie oszczędności zwiększył się niemal trzykrotnie, bo aż o 38 punktów procentowych.

¹ Por. komunikat CBOS „Materialne warunki życia – obraz tuż przed epidemią”, marzec 2020 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (358) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 5–15 marca 2020 roku na liczącej 875 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Czy Pana(i) gospodarstwo domowe posiada oszczędności pieniężne?*

* Pominęto odmowy odpowiedzi

Deklaracje posiadania oszczędności są tym częstsze, im lepsza sytuacja finansowa i materialna badanych. Oszczędności deklaruje mniej niż dwie piąte osób o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1500 zł (38%) i ponad dwukrotnie więcej respondentów mających do dyspozycji co najmniej 3000 zł na osobę w gospodarstwie domowym (83%).

Podobnie, im lepsza ocena poziomu życia, tym częstsze deklaracje posiadania oszczędności.

TABELA 1

Odpowiedzi respondentów, którzy stwierdzili, że w ich gospodarstwach domowych żyje się:	Czy Pana(i) gospodarstwo domowe posiada oszczędności pieniężne?	
	Tak	Nie
	w procentach	
– bardzo biednie lub skromnie	17	83
– średnio	58	42
– dobrze lub bardzo dobrze	86	14

Biorąc pod uwagę pozostałe charakterystyki społeczno-demograficzne, można zauważyć, że szczególnie często posiadanie oszczędności deklarują ludzie młodzi – do 24 roku życia (78%) i w wieku od 25 do 34 lat (73%), mieszkańcy dużych miast – liczących od 100 tys. do 500 tys. ludności (80%) i większych (72%), a także osoby z wykształceniem średnim (68%) i – przede wszystkim – wyższym (79%).

Mimo dość spektakularnego wzrostu odsetka badanych deklarujących posiadanie oszczędności pieniężnych w ostatnich kilkunastu latach, skala tych oszczędności nie zmienia się aż tak wyraźnie. Nieco ponad trzy czwarte badanych posiadających oszczędności (78%) byłoby w stanie żyć ze zgromadzonych zasobów finansowych bez obniżania dotychczasowego poziomu życia przynajmniej dwa miesiące, w tym więcej niż co czwarty (26%) przeżyłby dłużej niż pół roku. Mniej więcej co dziesiątemu (11%) starczyłyby one na mniej więcej miesiąc, a jedynie niektórym (4%) na jeszcze krócej.

TABELA 2

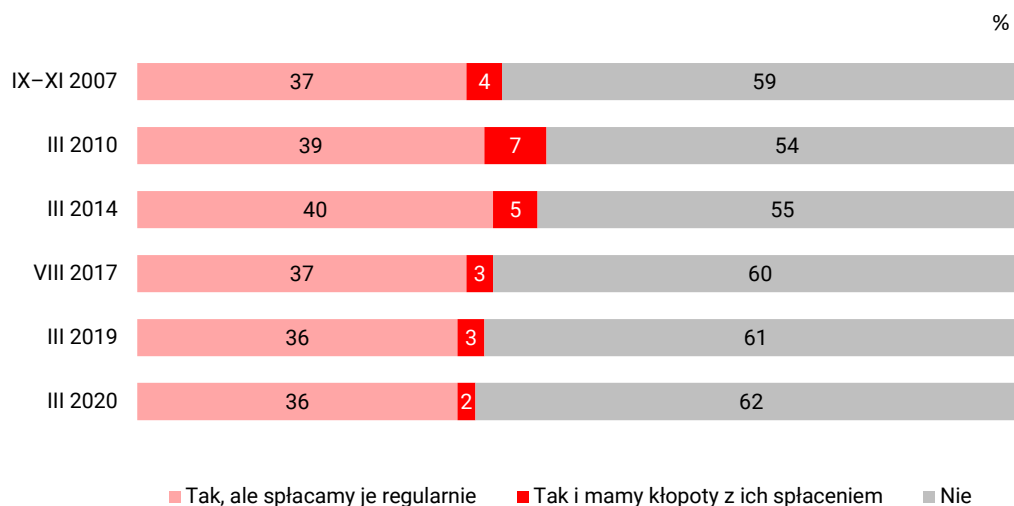
Jak Pan(i) sądzi, gdyby była potrzeba przeznaczenia wszystkich Państwa oszczędności na bieżące utrzymanie i wydatki, jak długo byłoby Państwo w stanie żyć ze zgromadzonych zasobów finansowych, nie obniżając dotychczasowego poziomu życia?	Wskazania respondentów, którzy zadeklarowali, że ich gospodarstwa domowe posiadają oszczędności (według terminów realizacji badań)											
	IX–XI 2007 (N=8773)		III 2010 (N=342)		III 2014 (N=412)		VIII 2017 (N=464)		III 2019 (N=475)		III 2020 (N=502)	
	w procentach											
Najwyżej kilka dni	2	9	2	7	2	7	1	4	1	3	1	4
Mniej więcej tydzień	2		2		2		1		0		1	
2–3 tygodnie	5		3		3		2		2		2	
Okolo miesiąca	17	17	16	16	15	15	11	11	10	10	11	11
2–3 miesiące	26	72	24	65	20	65	25	77	25	75	23	78
4–6 miesięcy	22		22		26		25		27		29	
Jeszcze dłużej	24		19		19		27		23		26	
Trudno powiedzieć	2	2	12	12	12	12	8	8	12	12	7	7

DŁUGI I KREDYTY

Ogółem 38% badanych deklaruje, że ma do spłacenia jakieś długi, pożyczki, kredyty lub raty. Zdecydowana większość z nich nie ma problemu z realizacją zobowiązań.

Odsetek osób, których gospodarstwa domowe mają długi, jest zbliżony do rejestrowanego w roku ubiegłym. Więcej zadłużonych, w tym także mających problem ze spłatą długu, notowaliśmy w latach 2010 i 2014.

RYS. 2. Czy Pana(i) gospodarstwo domowe ma obecnie do spłacenia jakieś raty, pożyczki, długi lub kredyty?*

* Pominęto odmowy odpowiedzi

Wiele więcej niż przeciętnie deklaruujących posiadanie różnego rodzaju długów i zobowiązań finansowych jest wśród osób w wieku od 25 do 54 lat (od 48% wśród mających 25–34 lata do 56% osób w wieku 45–54 lata), mieszkańców dużych miast, liczących co najmniej 100 tys. ludności (47%), oraz wśród absolwentów wyższych uczelni (49%).

Posiadanie długu nie może być traktowane jako wskaźnik kondycji finansowej. Położenie materialne różnicuje bowiem nie tyle posiadanie zadłużenia przez gospodarstwa domowe, ile zdolność do spłaty zobowiązań. Badani żyjący skromnie i bardzo biednie mają do spłacenia jakieś raty, pożyczki, kredyty lub inne długi porównywalnie często jak żyjący przeciętnie oraz dobrze lub bardzo dobrze. Ankietowani znajdujący się w trudniejszej sytuacji materialnej częściej deklarują jednak trudności ze spłatą zobowiązań.

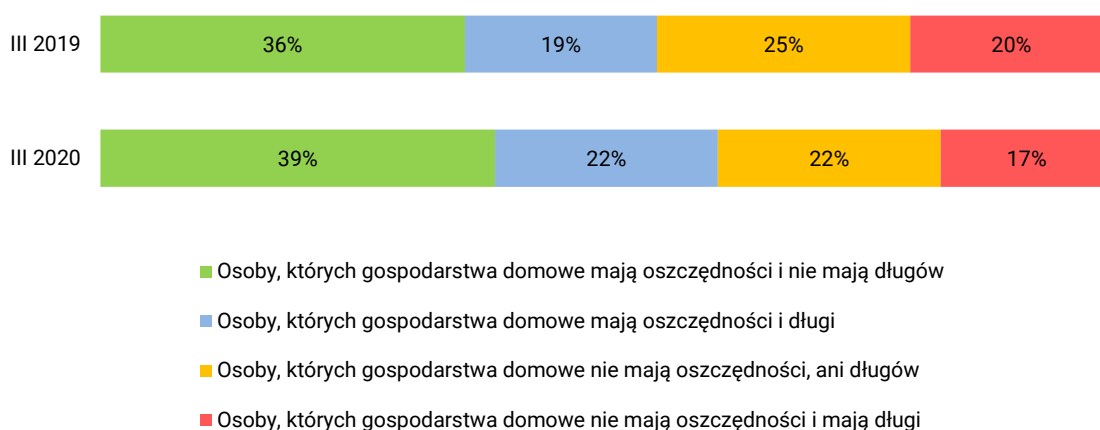
TABELA 3

Odpowiedzi respondentów, którzy stwierdzili, że w ich gospodarstwach domowych żyje się:	Czy Pana(i) gospodarstwo domowe ma obecnie do spłacenia jakieś raty, pożyczki, długi lub kredyty?		
	Tak, ale spłacamy je regularnie	Tak i mamy kłopoty z ich spłatą	Nie
	w procentach		
– bardzo biednie lub skromnie	27	9	64
– średnio	39	1	60
– dobrze lub bardzo dobrze	36	0	64

Uwzględniając zarówno posiadane oszczędności, jak i zaciągnięte długi, podobnie jak rok temu podzieliśmy ogół badanych na cztery grupy. Są to osoby, których gospodarstwa domowe: 1) mają oszczędności, nie mając przy tym długów; 2) mają oszczędności oraz długi; 3) nie dysponują oszczędnościami, nie mając przy tym długów; 4) nie mają oszczędności, ale mają długi. Najliczniejszą i jednocześnie nieco większą niż rok temu (o 3 punkty procentowe) grupę stanowią osoby, których gospodarstwa domowe posiadają oszczędności, nie mając przy tym długów (39%). W takiej sytuacji stosunkowo najczęściej znajdują się ludzie młodzi: do 24 roku życia (53%), osoby względnie dobrze sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* od 2000 do 2999 zł (45%) i więcej (53%). Posiadanie zarazem długów i oszczędności deklaruje obecnie 22% badanych, o 3 punkty procentowe więcej niż rok temu. Częściej niż przeciętnie są to osoby w wieku od 25 do 44 lat (32%) i mające od 45 do 54 lat (34%), mieszkańcy miast liczących od 100 tys. do 500 tys. (36%) lub więcej (28%), respondenci z wykształceniem wyższym (35%), osoby o miesięcznych dochodach *per capita* od 2000 do 2999 zł (29%) lub więcej (30%). Brak zarówno oszczędności, jak i długów deklaruje 22% ankietowanych – o 3 punkty procentowe mniej niż rok temu. Do tej kategorii częściej niż przeciętnie należą ankietowani w wieku 55–64 lata (35%) i starsi (34%), mieszkańcy wsi (30%), badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (40%) oraz zasadniczym zawodowym (37%), a także osoby nie najlepiej sytuowane: o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1500 zł (38%). Najmniej liczną i mniejszą niż rok temu (o 3 punkty) grupę stanowią osoby posiadające długi, przy jednoczesnym braku oszczędności (17%). W takim położeniu znajduje się prawie co czwarty badany o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1500 zł (24%).

CBOS

RYS. 3. Oszczędności i długi Polaków

Biorąc pod uwagę subiektywne oceny sytuacji finansowej i materialnej, można stwierdzić, że wśród osób żyjących dobrze lub bardzo dobrze zdecydowanie największą część stanowią badani mający oszczędności i niemający długów, natomiast wśród żyjących biednie lub skromnie – niemający ani oszczędności, ani długów.

TABELA 4

Odpowiedzi respondentów, którzy stwierdzili, że w ich gospodarstwach domowych żyje się:	Osoby, których gospodarstwa domowe:			
	mają oszczędności i nie mają długów	mają oszczędności i długi	nie mają ani oszczędności, ani długów	nie mają oszczędności i mają długi
	w procentach			
– bardzo biednie lub skromnie	11	6	52	31
– średnio	36	22	23	19
– dobrze lub bardzo dobrze	56	29	8	7

Polacy zdecydowanie najczęściej zadłużają się w bankach (91% spośród deklarujących spłacanie zadłużenia), znacznie rzadziej w innych instytucjach udzielających kredytów, niebędących bankami (7%), w zakładach pracy (8%) lub u osób prywatnych (3%). Od ubiegłego roku znacząco zmniejszył się odsetek zadłużonych u osób prywatnych.

TABELA 5

Gdzie są zaciągnięte pożyczki, kredyty spłacane w Pan(i) gospodarstwie domowym?	Wskazania respondentów, którzy zadeklarowali, że ich gospodarstwa domowe spłacają jakiegoś rodzaju zadłużenie (według terminów realizacji badań)					
	IX–XI 2007 (N= 16 109)	III 2010 (N=439)	III 2014 (N=478)	VIII 2017 (N=394)	III 2019 (N=359)	III 2020 (N=321)
	w procentach					
W bankach	86	90	87	91	90	91
W zakładzie pracy lub zakładowej kasie samopomocowej	14	13	12	10	9	8
W innych instytucjach udzielających kredytów, niebędących bankami	8	10	10	8	7	7
U osób prywatnych (rodziny, przyjaciół, znajomych, sąsiadów)	8	8	12	7	7	3

Wyniki nie sumują się do 100%, gdyż respondenci wskazywali wszystkie instytucje, których są dłużnikami

To, gdzie badani zaciągają długi, zależy od ich sytuacji finansowej. Osoby żyjące bardzo biednie lub skromnie wyraźnie częściej niż pozostałe zadłużają się w parabankach oraz u osób prywatnych.

TABELA 6

Gdzie są zaciągnięte pożyczki, kredyty spłacane w Pan(i) gospodarstwie domowym?	Respondenci spłacający obecnie jakieś raty, pożyczki, długi lub kredyty, którzy:		
	żyją bardzo biednie lub skromnie	żyją średnio	żyją dobrze lub bardzo dobrze
	procentowanie w kolumnach		
W bankach	84	91	94
W zakładzie pracy lub zakładowej kasie samopomocowej	4	10	7
W innych instytucjach udzielających kredytów niebędących bankami	19	7	4
U osób prywatnych (rodziny, przyjaciół, znajomych, sąsiadów)	7	3	0

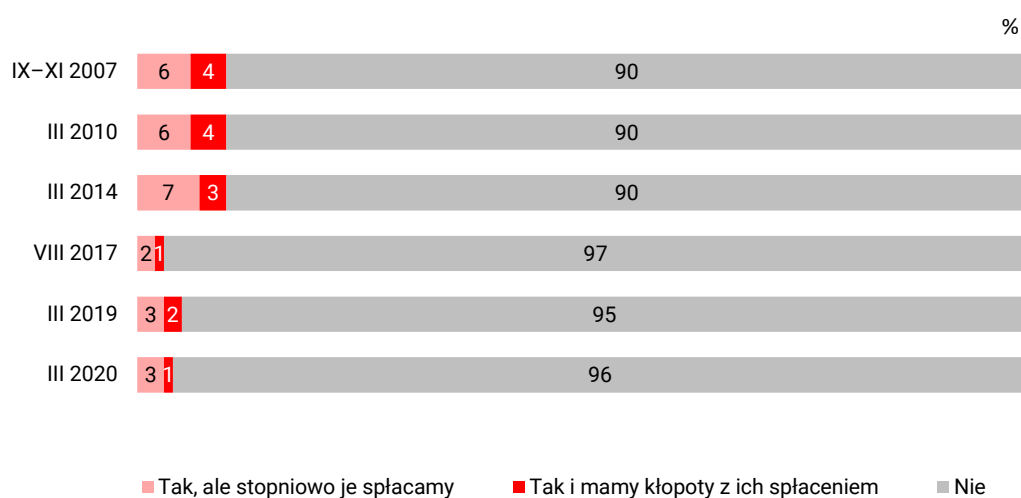
Wyniki nie sumują się do 100%, gdyż respondenci wskazywali wszystkie instytucje, których są dłużnikami

ZALEGŁOŚCI W OPŁATACH

Z deklaracji badanych wynika, że relatywnie niewiele gospodarstw domowych (ogółem 4%) ma jakieś zaległości w bieżących opłatach – za czynsz, elektryczność, telefon, zaległe podatki, w tym 1% ma kłopot z ich spłacaniem. Odsetek respondentów, których gospodarstwa domowe mają problem ze spłaceniem jakichś zaległych należności, kształtuje się na poziomie zbliżonym do rejestrowanego w latach 2017–2019, a zarazem niższym niż w latach 2007–2014.

CBOS

RYS. 4. Czy Pana(i) gospodarstwo domowe ma do spłacenia jakieś zaległe należności (np. za czynsz, elektryczność, telefon, zaległe podatki)?

Posiadanie zaległości w opłatach wynikających z bieżących zobowiązań częściej niż pozostali deklarują badani uzyskujący najniższe dochody *per capita* – poniżej 1000 zł (9%, w tym 1% ma problem z ich spłacaniem). Częściej niż innych problem ten dotyczy mieszkańców największych miast, liczących co najmniej 500 tys. ludności (odpowiednio 8% i 3%). Do grup najczęściej mających zaległości w opłatach należą renciści (odpowiednio 11% i 5%).

O zaległych należnościach wynikających z bieżących zobowiązań częściej mówią badani, których gospodarstwa domowe już są zadłużone i nie mają żadnych oszczędności (ogółem 8%)

TABELA 7

Osoby, których gospodarstwa domowe:	Czy Pana(i) gospodarstwo domowe ma do spłacenia jakieś zaległe należności (np. za czynsz, elektryczność, telefon, zaległe podatki itp.)?		
	Tak, ale stopniowo je spłacamy	Tak i mamy kłopoty z ich spłaceniem	Nie
	w procentach		
– mają oszczędności i nie mają długów	1	0	99
– mają oszczędności i długi	3	1	96
– nie mają ani oszczędności, ani długów	1	2	97
– nie mają oszczędności i mają długi	8	0	92

W pierwszej połowie marca br. rekordowo duży odsetek badanych deklarował posiadanie oszczędności pieniężnych przez ich gospodarstwa domowe. Wprawdzie w ostatnich latach przybywało osób mających oszczędności, jednak skala tych oszczędności nie zmieniała się wyraźnie. Koresponduje to z danymi statystycznymi pokazującymi, że w ostatnich latach stopa oszczędności gospodarstw domowych, mimo wzrostu ich dochodów, była niska (przejęciowo zwiększyła się w 2016 roku)³. Utrzymująca się dobra koniunktura gospodarcza i poprawa sytuacji materialnej i finansowej gospodarstw domowych zachęcały raczej do większej konsumpcji niż do oszczędności.

W kontekście kryzysu związanego z koronawirusem i jego wpływu na sytuację finansową i bytową gospodarstw domowych warto zwrócić uwagę, że blisko dwie piąte dorosłych Polaków nie ma oszczędności, zaś niemal co szósty nie posiada oszczędności i dodatkowo jest zadłużony.

Opracowała

Beata Roguska

³ Źródło: Eurostat dane dostępne na stronie:
<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00131&plugin=1>

TABELA 1

		Czy Pana(i) gospodarstwo domowe posiada oszczędności pieniężne?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		61	39	836
Płeć	Mężczyźni	59	41	395
	Kobiety	62	38	442
Wiek	18–24 lata	78	22	59
	25–34	73	27	172
	35–44	64	36	144
	45–54	62	38	115
	55–64	52	48	164
	65 lat i więcej	48	52	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	45	341
	Miasto do 19 999	60	40	136
	20 000 – 99 999	59	41	189
	100 000 – 499 999	80	20	99
	500 000 i więcej mieszk.	72	28	72
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	41	59	139
	Zasadnicze zawodowe	43	57	195
	Średnie	68	32	265
	Wyższe	79	21	236
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	87	13	109
	Średni personel, technicy	80	20	39
	Pracownicy adm.-biurowi	70	30	43
	Pracownicy usług	64	36	59
	Robotnicy wykwalifikowani	57	43	118
	Robotnicy niewykwalifik.	47	53	28
	Rolnicy	58	42	36
	Pracujący na własny rach.	69	31	33
	Bezrobotni	35	65	15
	Emeryci	49	51	216
	Renciści	33	67	41
	Uczniowie i studenci	85	15	31
	Gospodynie domowe i inni	60	40	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	78	22	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	75	25	73
	sekt. prywat. poza rolnict.	64	36	229
	prywatnym gosp. rolnym	57	43	44
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	37	63	91
	Od 1000 zł do 1499 zł	38	62	129
	Od 1500 zł do 1999 zł	55	45	132
	Od 2000 zł do 2999 zł	74	26	125
	3000 zł i więcej	83	17	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	86	38
	Średnie	43	57	259
	Dobre	73	27	539
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	59	41	44
	Raz w tygodniu	62	38	356
	1–2 razy w miesiącu	61	39	131
	Kilka razy w roku	59	41	193
	W ogóle nie uczestniczy	63	37	104
Poglądy polityczne	Lewica	64	36	153
	Centrum	66	34	226
	Prawica	60	40	322
	Trudno powiedzieć	53	47	126

TABELA 2

		Czy Pana(i) gospodarstwo domowe ma obecnie do spłacenia jakieś raty, pożyczki, długi lub kredyty?			Liczba osób
		Tak, ale spłacamy je regularnie	Tak i mamy kłopoty z ich spłaceniem	Nie	
		%	%	%	
Ogółem		36	2	62	850
Płeć	Mężczyźni	36	2	62	402
	Kobiety	36	1	62	449
Wiek	18–24 lata	34		66	60
	25–34	48		52	175
	35–44	50	1	49	145
	45–54	52	4	44	114
	55–64	18	3	79	170
	65 lat i więcej	23	2	75	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	2	67	347
	Miasto do 19 999	36	1	63	138
	20 000 – 99 999	39	0	61	194
	100 000 – 499 999	45	2	53	101
	500 000 i więcej mieszk.	44	3	53	71
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	26	3	71	145
	Zasadnicze zawodowe	28	3	68	199
	Średnie	38	1	61	270
	Wyższe	48	1	52	236
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	47		53	106
	Średni personel, technicy	52	2	46	39
	Pracownicy adm.-biurowi	67		33	46
	Pracownicy usług	42		58	59
	Robotnicy wykwalifikowani	40	3	57	120
	Robotnicy niewykwalifik.	47	3	50	28
	Rolnicy	36		64	40
	Pracujący na własny rach.	44		56	34
	Bezrobotni	26	14	60	15
	Emeryci	22	2	76	222
	Renciści	17		83	40
	Uczniowie i studenci	33		67	31
	Gospodynie domowe i inni	34	3	63	72
	inst. państw., publicznej	46	2	52	116
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	1	54	72
Pracuje w:	sekt. prywat. poza rolnict.	47	1	51	235
	prywatnym gosp. rolnym	39		61	48
	Do 999 zł	33	5	62	90
Dochody na jedną osobę	Od 1000 zł do 1499 zł	39	1	60	130
	Od 1500 zł do 1999 zł	30	2	67	137
	Od 2000 zł do 2999 zł	44	2	55	125
	3000 zł i więcej	38	1	60	150
	Ocena własnych war. mater.	11	17	72	36
	Średnie	36	3	61	269
	Dobre	38	0	62	545
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	4	69	43
	Raz w tygodniu	33	1	66	363
	1–2 razy w miesiącu	38	2	61	138
	Kilka razy w roku	39	1	60	200
	W ogóle nie uczestniczy	45	3	51	100
Poglądy polityczne	Lewica	36	3	61	158
	Centrum	43	1	55	227
	Prawica	32	2	67	324
	Trudno powiedzieć	35	2	63	132

TABELA 3

		Osoby, których gospodarstwa domowe mają oszczędności i nie mają długów	Osoby, których gospodarstwa domowe mają oszczędności i długi	Osoby, których gospodarstwa domowe nie mają oszczędności, ani długów	Osoby, których gospodarstwa domowe nie mają oszczędności i mają długi	Liczba osób
		%	%	%	%	
Ogółem		39	22	22	17	827
Płeć	Mężczyźni	39	21	22	18	390
	Kobiety	39	23	22	16	437
Wiek	18–24 lata	53	24	13	10	56
	25–34	40	32	11	16	169
	35–44	33	32	15	20	142
	45–54	29	34	15	22	113
	55–64	44	9	35	13	163
	65 lat i więcej	40	8	34	17	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	36	19	30	15	337
	Miasto do 19 999	42	18	21	19	135
	20 000 – 99 999	39	20	21	20	188
	100 000 – 499 999	45	36	8	12	98
	500 000 i więcej mieszk.	42	28	10	20	70
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	30	11	40	20	137
	Zasadnicze zawodowe	31	13	37	19	194
	Średnie	46	23	15	16	264
	Wyższe	44	35	7	14	232
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	49	38	4	9	106
	Średni personel, technicy	41	39	5	15	39
	Pracownicy adm.-biurowi	22	47	8	22	43
	Pracownicy usług	50	15	8	26	58
	Robotnicy wykwalifikowani	35	23	21	22	116
	Robotnicy niewykwalifik.	22	25	27	26	28
	Rolnicy	38	20	27	15	36
	Pracujący na własny rach.	31	38	23	8	33
	Bezrobotni	20	16	40	24	15
	Emeryci	40	9	36	16	216
	Renciści	26	8	57	9	39
	Uczniowie i studenci	58	25	9	8	29
	Gospodynie domowe i inni	43	17	20	21	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	44	34	8	14	116
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	49	26	6	20	71
	sekt. prywat. poza rolnict.	34	30	16	19	228
	prywatnym gosp. rolnym	34	23	28	14	44
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	24	14	38	24	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	21	17	38	24	126
	Od 1500 zł do 1999 zł	39	16	27	18	132
	Od 2000 zł do 2999 zł	45	29	10	16	125
	3000 zł i więcej	53	30	8	10	150
Ocena własnych war. mater.	Złe	15		57	28	36
	Średnie	26	17	35	22	258
	Dobre	47	25	14	13	533
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	46	12	24	18	43
	Raz w tygodniu	42	20	24	14	354
	1–2 razy w miesiącu	36	25	23	16	131
	Kilka razy w roku	35	23	23	18	193
	W ogóle nie uczestniczy	39	25	12	24	98
Poglądy polityczne	Lewica	47	17	14	21	152
	Centrum	39	27	16	18	225
	Prawica	39	20	27	13	319
	Trudno powiedzieć	31	22	30	17	124

TABELA 4

		Czy Pana(i) gospodarstwo domowe ma do spłacenia jakieś zaległe należności (np. za czynsz, elektryczność, telefon, zaległe podatki, itp.)?			Liczba osób
		Tak, ale stopniowo je spłacamy	Tak i mamy kłopoty z ich spłaceniem	Nie	
		%	%	%	
Ogółem		3	1	96	859
Płeć	Mężczyźni	5	0	95	404
	Kobiety	2	1	97	455
Wiek	18–24 lata	2	4	93	63
	25–34	5	1	94	177
	35–44			100	144
	45–54	6	1	93	115
	55–64	1		99	171
	65 lat i więcej	4		96	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	1	96	349
	Miasto do 19 999	2		98	139
	20 000 – 99 999	2	1	97	195
	100 000 – 499 999	5	1	95	103
	500 000 i więcej mieszk.	5	3	92	73
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3		97	148
	Zasadnicze zawodowe	3	1	96	199
	Średnie	4	1	95	272
	Wyższe	2		98	240
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3		97	109
	Średni personel, technicy			100	39
	Pracownicy adm.-biurowi	4		96	46
	Pracownicy usług	4	1	95	60
	Robotnicy wykwalifikowani	2	2	95	120
	Robotnicy niewykwalifik.	3		97	28
	Rolnicy	9		91	40
	Pracujący na własny rach.			100	34
	Bezrobotni	6	4	90	15
	Emeryci	3		97	224
	Renciści	6	5	90	40
	Uczniowie i studenci	4		96	35
	Gospodynie domowe i inni			100	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1		99	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9		91	74
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	1	97	235
	prywatnym gosp. rolnym	8		92	48
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	8	1	91	91
	Od 1000 zł do 1499 zł	1	2	97	131
	Od 1500 zł do 1999 zł	2		98	138
	Od 2000 zł do 2999 zł	3		97	125
	3000 zł i więcej	2		98	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	2	91	37
	Średnie	4	1	95	271
	Dobre	3	0	97	551
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2		98	44
	Raz w tygodniu	2	1	98	365
	1–2 razy w miesiącu	3		97	138
	Kilka razy w roku	4	1	95	201
	W ogóle nie uczestniczy	5	2	94	105
Poglądy polityczne	Lewica	4	1	95	160
	Centrum	4	1	95	227
	Prawica	3	0	97	328
	Trudno powiedzieć	2	1	98	135